

**Prezentacja dobrych praktyk –
doświadczenia z wizyt studyjnych**

**I Spotkanie zachodniopomorskich rad
działalności pożytku publicznego
Szczecin 27.10.2015 r.**

Rady Pożytku do STANDARDowego użytku

Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego zorganizował i przeprowadził dwie wizyty studyjne dla przedstawicieli rad działalności pożytku publicznego z terenu województwa zachodniopomorskiego, pomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego, tj.:

- **I wizytę studyjną** zorganizowano w dniach 25-27.02.2015 r. do Torunia i Elbląga,
- **II wizytę studyjną** zorganizowano w dniach 10-12.06.2015 r. do Łodzi, Tomaszowa Mazowieckiego i Legnicy.

Wizyty studyjne – trochę statystyki

- było nas łącznie 27 uczestników
- przedstawiciele 9 rad z naszego makroregionu
- przejechaliśmy łącznie 4448 km
- spędziliśmy w podróży średnio ok 20 godzin
- przejechaliśmy przez 8 województw tj. zachodniopomorskie, pomorskie, wielkopolskie, lubuskie, dolnośląskie, kujawsko – pomorskie, warmińsko – mazurskie i łódzkie

Wizyty studyjne – trochę statystyki

- spotkaliśmy się z przedstawicielami 15 rad wszystkich szczebli
- łącznie spędzaliśmy 24 godziny dydaktyczne na warsztatach
- uczestniczyliśmy w dwóch posiedzeniach Rad – legnickiej i tomaszowskiej
- odwiedziliśmy Klub Muzyczny DOM prowadzony przez Wielobranżową Spółdzielnię Specjalną „OGNIWO” z Łodzi
- wyprodukowaliśmy ok 20 pierników w Żywym Muzeum Piernika w Toruniu
- dostaliśmy 1 mandat ;)

Wizyty studyjne

W wizytach udział wzięli przedstawiciele następujących rad z terenu czterech województw:

- Zachodniopomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Gnieźnie,
- Kaliskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Policach,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Golczewie,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Dolicach,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Koszalinie,
- Rady Działalności Pożytku Publicznego Szprotawy.

Wizyty studyjne – kogo odwiedziliśmy

Podczas dwóch wizyt uczestnicy mieli okazję zapoznać się z przykładami dobrych praktyk w zakresie współpracy i funkcjonowania dialogu społecznego na przykładzie:

- Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Kujawsko – Pomorskiego,
- Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko – Mazurskiego,
- Łódzkiej Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Toruniu,
- Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Bydgoszczy,
- Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu,
- Elbląskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Łodzi,
- Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Toruniu,
- Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Bydgoszczy,
- Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Grudziądzu,
- Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Legnicy,
- Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Tomaszowie Mazowieckim,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Płużnicy,
- Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu.

Wizyty studyjnej - warsztaty

W trakcie wizyt zorganizowano również warsztaty, dyskusje z następujących zagadnień:

- Przygotowanie NGO i JST do pracy w radzie działalności pożytku publicznego.
- Rola Rad Działalności Pożytku Publicznego w planowaniu polityk publicznych i w tworzeniu programu współpracy na przykładzie płuźnickiego modelu współpracy międzysektorowej.
- Prezentacja dobrych praktyk w zakresie współpracy samorządu i organizacji pozarządowych w Elblągu i województwie warmińsko-mazurskim.
- Praktyczne aspekty funkcjonowania rad działalności pożytku publicznego związane z planowaniem rozwoju lokalnego, metodami partycypacji.
- Rady Działalności Pożytku Publicznego w planowaniu polityk publicznych i w tworzeniu programu współpracy na przykładzie legnickiego modelu współpracy międzysektorowej, doświadczenia Legnickiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

WIZYTY STUDYJNE – PRZYKŁADY DOBRYCH PRAKTYK

XI Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
Toruń, 20–24 października 2014 r.

► CZYM JEST RADA DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO MIASTA TORUNIA?

Rada jest ciałem doradczym i konsultacyjnym Prezydenta Miasta Torunia w sprawach odnoszących się do działalności organizacji pozarządowych. Tworzy ją osiemnaście osób. W jej skład, obok przedstawicieli rady miasta i pracowników jednostek organizacyjnych urzędu, wchodzi dziewięciu przedstawicieli III sektora.

RDPP, a w szczególności jej członkowie wywodzący się z organizacji pozarządowych, reprezentuje środowisko pozarządowe Torunia utrzymując bieżący kontakt z samorządem miejskim i zajmując się rozwojem wzajemnych relacji samorządu i środowiska pozarządowego. Spotkania Rady, które odbywają się co najmniej raz na miesiąc, mają charakter otwarty, co oznacza, że każda osoba (mieszkaniec, wolontariusz, przedstawiciel organizacji, itd.) może uczestniczyć w posiedzeniu. Wybory do Rady są przeprowadzane podczas Toruńskiego Forum NGO. Kadencja Rady trwa dwa lata.

► JAKIE SĄ WYNIKI PRACY RDPP MIASTA TORUNIA W LATACH 2013-2014?

- Przeprowadziliśmy spotkanie dyskusyjne dla toruńskich organizacji pozarządowych w celu poznania oczekiwań i potrzeb III sektora w kontekście współpracy z samorządem miejskim. Dzięki spotkaniu ustaliliśmy plan pracy wokół zagadnień i działań zgłoszonych przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.
- Opracowaliśmy transparentną procedurę wyłaniania przedstawicieli i przedstawicieli III sektora do ciała doradczego. W oparciu o powstały dokument pracują ekipy urzędnicze, zajmujące się obsługą grup roboczych i ciał konsultacyjno-doradczych powstających w Urzędzie Miasta Torunia, a sposób wybierania przedstawicieli NGO do tych grup jest ujednolicony i publicznie promowany.
- Uporządkowaliśmy, opracowaliśmy i wdrożyliśmy w konkursach ofert wspólne dla wszystkich konkursów zasady dotyczące błędów formalnych, które w zależności od ich charakteru podlegają lub nie podlegają uzupełnieniu.
- Przygotowaliśmy zasady dotyczące zawierania przez Gminę Miasta Toruń partnerstwa z organizacjami pozarządowymi w sytuacji, gdy liderem projektu jest organizacja pozarządowa.
- Opracowaliśmy formułę i przygotowaliśmy program X Toruńskiego Forum Organizacji Pozarządowych i I Toruńskiego Forum Ekonomicznego w 2013 roku oraz XI Toruńskiego Forum Organizacji Pozarządowych w 2014 roku.
- Opracowaliśmy i przyjęliśmy Kodeks etyczny RDPP Miasta Torunia, który określa wartości i standardy postępowania członków i członków Rady.
- Stworzyliśmy newsletter RDPP, który jest wysyłany raz w miesiącu do ponad 230 toruńskich organizacji pozarządowych. Newsletter informuje o bieżących sprawach, którymi zajmuje się Rada.

► Obsługę Rady zajmuje się Wydział Komunikacji Społecznej i Informacji UMT:
ul. Włoty gen. Sikorskiego 8
tel. 56 611 67 47
e-mail: wydziałku: wksilugum.torun.pl
e-mail: Rady: rdppgum.torun.pl

► Więcej informacji o RDPP:
www.orb.torun.pl
w zakładce: NGO - Rada Działalności Pożytku Publicznego.

LOKALNI NIEBANALNI

7 WRZEŚNIA 2014 (NIEDZIELA) GODZ. 14:00

„PRZYSTAŃ” OSIR UL. PKC 2/4 TOMASZÓW MAZOWIECKI

Scena:

- 14:00 **HARBURJSKIE KLIMATY** - występ muzyczny uczestników warsztatów koneserskich odtworów kultury. Akademy Tomaszowski (Akademik) Trzeciego Wiosna i Indywidualnych Wykresów
- 15:00 **HULA HULA** - Nauka tańca
- 15:30 Rozstrzygnięcie Konkursu Aktywności Społecznej **LOKALNI NIEBANALNI**
- 16:30 **Gwiazda Pikniku - MROZU**

WSPARCIE FUNDUSZOWE
POMOCY 8 września 2014 r.
ul. Tomaszowska 2/4 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
ul. Włoty gen. Sikorskiego 8 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
ul. Włoty gen. Sikorskiego 8 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
ul. Włoty gen. Sikorskiego 8 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych

WSPARCIE FUNDUSZOWE
POMOCY 8 września 2014 r.
ul. Tomaszowska 2/4 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
ul. Włoty gen. Sikorskiego 8 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
ul. Włoty gen. Sikorskiego 8 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych
ul. Włoty gen. Sikorskiego 8 Toruń, Toruńskie Forum Organizacji Pozarządowych

Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Kujawsko – Pomorskiego

- Rada uczestniczy w Konkursie o nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Rodzynki z Pozarządówki” na najlepsze inicjatywy społeczne realizowane przez organizacje pozarządowe”.
- Rada zainicjowała stworzenie Wieloletniego programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2011 – 2015, co przełożyło się na wdrożenie umów wieloletnich, wyznaczenie kierunków działania w sposób długofalowy, wpływający na stabilizację finansową i rok roczne zwiększanie finansowania.
- Z inicjatywy Rady wypracowano i wdrożono system finansowania wkładu własnego w samorządzie.
- Rada prowadzi bieżącą współpracę z Sejmikiem Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Warmińsko – Mazurskiego

- Wybór kandydatów do Rady z Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, w skład której wchodzi przedstawiciele rad powiatowych, federacji organizacji, dużych organizacji i sieci wojewódzkich.
- Konkurs Godni Naśladowania, którego idea jest promowanie najlepszych inicjatyw społecznych organizacji pozarządowych, animatorów, ciał dialogu, samorządów w zakresie współpracy z III sektorem.
- Z inicjatywy Rady wypracowano i wdrożono system wkładu własnego w samorządzie.
- Rada zaangażowana jest w organizację Forum Pełnomocników Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Elbląska Rada Działalności Pożytku Publicznego

- stworzyła w swoich strukturach zespoły tematyczne tj. Zespół ds. tworzenia dokumentów strategicznych, czy Zespół ds. ekonomii społecznej przy prezydencie Elbląga,
- przeprowadziła analizę potrzeb lokalowych organizacji pozarządowych pod kątem RPO 2014-2020,
- zaangażowana jest, we współpracy z samorządem lokalnym, w organizację corocznej konferencji plenarnej elbląskich organizacji pozarządowych,
- zaangażowała się w przygotowanie i wdrożenie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej,
- prowadzi bieżącą współpracę z innymi ciałami dialogu - Młodzieżową Radą Miasta, Elbląską Radą Seniorów, Radą Sportu, Radą Kultury i in.

Elbląska Rada Działalności Pożytku Publicznego

- udziela poparcia dla wnioskujących o patronaty prezydenta;
- uczestniczyła w przygotowaniu uchwały w sprawie inicjatywy lokalnej;
- organizuje debaty z kandydatami na prezydentów w oparciu o wypracowany przez Radę regulamin;
- wynegocjowała zniżki wynajmu lokali dla ngo na działalność statutową;
- wspiera Konkurs na aktywną organizację im. dr Gabrysiak;
- współtworzy Program wspierania wolontariatu oraz zasady Funduszu pożyczkowego/poręczeniowego;
- współorganizuje kampanie społeczne - walczymy o milion dla Elbląga, kampania na rzecz wolontariatu;
- organizuje Kawiarenki Obywatelskie.

Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Torunia

- regularnie organizuje spotkania dyskusyjne dla toruńskich organizacji pozarządowych w celu poznania oczekiwań i potrzeb III sektora w kontekście pracy z samorządem miejskim;
- uporządkowano, opracowano i wdrożono w konkursach ofert wspólne dla wszystkich konkursów zasady dotyczące błędów formalnych, które podlegają bądź nie podlegają uzupełnieniu;
- opracowano formułę i zasady dotyczące zawierania przez gminę partnerstw z organizacjami pozarządowymi w sytuacji, kiedy liderem projektu jest organizacja pozarządowa;
- opracowała formułę i rokrocznie konsultuje program Toruńskiego Forum NGO i Forum Ekonomii Społecznej;
- opracowała i przyjęła kodeks etyczny członków Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Torunia;
- stworzyła newsletter RDPP, który jest wysyłany raz w miesiącu;
- przygotowała ulotkę informującą o działalności rady i jej osiągnięciach.

Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Płużnicy

- jest jednym z głównych elementów Płużnickiego Modelu Współpracy władz gminy z organizacjami pozarządowymi <http://www.ngo.pluznica.pl/>;
- współtworzyła Regulamin Nagrody Złoty Pług, Regulaminu Funduszu Wkładów Własnych, udzielania pożyczek, procedury wyłaniania członków Rady czy procedury zawierania partnerstwa projektowego.

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Bydgoszczy

- organizuje Bydgoski Festiwal Organizacji Pozarządowych;
- powołuje zespoły robocze do spraw:
 - organizacji akcji 1% dla OPP działających na terenie Bydgoszczy,
 - modernizacji strony internetowej Rady,
 - przygotowania Programu Współpracy Miasta z Organizacjami,
- uczestniczy w organizacji forum dla NGO-sów;
- organizuje spotkania Grupy Wsparcia dla NGO'sów (członkowie Rady jako animatorzy lokalni/dyżury członków Rady);
- duża aktywność Rady i uczestnictwo przedstawicieli Rady podczas wielu spotkań, konferencji, konkursów i jubileuszy, zasiadając w kapitułach konkursu organizowanego przez Stowarzyszenie Architektów Polskich „Przyjazny 2014”, konkursu „Bydgoski Wolontariusz Roku 2014”, konkursu „Ośmiu Wspaniałych” .

Tomaszowska Rada Działalności Pożytku Publicznego

- z inicjatywy Rady przygotowano i wydano Informator o podmiotach działających w przestrzeni pożytku publicznego w Tomaszowie Mazowieckim LOKALNI NIEBANALNI;
- z inicjatywy Rady organizowany jest Konkurs Kreatywności Społecznej LOKALNI NIEBANALNI;
- z inicjatywy Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego i Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w okresie rozliczeniowym prowadzona jest kampania społeczna pod hasłem „**A gdy nadchodzi pora PIT-owa, wpisz 1% dla Tomaszowa**”;
- Rada inicjuje szkolenia dla nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych i ponadgimnazjalnej dotyczących włączenia w program lekcji tematyki obywatelskiej, organizacji i promocji wolontariatu;
- uczestniczyła w wypracowywaniu zasad I edycji Tomaszowskiego Budżetu Obywatelskiego;
- branżowe pozyskiwanie członków – wybory klastrowe dla zapewnienia pełnej reprezentacji wszystkich obszarów.

Legnicka Rada Działalności Pożytku Publicznego

- zapraszanie ekspertów na posiedzenia rady;
- cykliczny (kwartalny) monitoring aktów prawa miejscowego oraz innych dokumentów mających znaczenie dla bieżącego funkcjonowania organizacji pozarządowych lub spraw społecznych istotnych z punktu widzenia i działalności organizacji pozarządowych w mieście;
- pomoc i opinia w przypadku sporu między organami JST a NGO;
- zainicjowała Bale integracyjne NGO – tematyczne, organizowane przez same ngosy;
- organizuje Festiwal Legnickich Organizacji Pozarządowych – FLOP SHOW;
- inicjuje szkolenia dla organizacji pozarządowych – konsultacje, mediacje.

Na co jeszcze warto zwrócić uwagę...

- „Dobłą praktyką” są otwarte spotkania dla organizacji pozarządowych, ponieważ na nich organizacje mogą bezpośrednio zadawać kandydatom/kandydatkom pytania, poznać osoby kandydujące, nawiązać bardziej bezpośrednią relację.
- Konieczne jest zadbanie o zakładkę na stronach samorządu, celem umieszczania chociażby podstawowych informacji o aktualnym składzie rady i danych teleadresowych (wariant minimum numer telefonu/e-mail do sekretarza i przewodniczącego Rady).
- „Dobłą praktyką” jest utrzymywanie stałego kontaktu RDPP z innym Radami w powiecie i województwie, jak również z takimi ciałami jak np. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.

Na co jeszcze warto zwrócić uwagę...

- Bardzo ważny w komunikacji wewnętrznej jest stały kontakt e-mailowy, telefoniczny. Niezwykle ważny jest kontakt bezpośredni, m.in. poprzez organizację spotkań – również w środowisku organizacji pozarządowych (na zewnątrz).
- Ważne jest wysyłanie informacji o planowanych działaniach Rady.
- „Dobłą praktyką” jest, aby przedstawiciel Urzędu- pełnomocnik ds. współpracy z organizacjami wchodził w skład Prezydium Rady, pełniąc np. funkcję sekretarza Rady.
- Konieczne jest promowanie Rady, jej działalności, wyjście „na zewnątrz”, pokazanie się, gdyż w wielu przypadkach brakuje wiedzy nt. roli Rady nie tylko wśród jej członków, a przede wszystkim w środowisku lokalnych organizacji pozarządowych.

Na co jeszcze warto zwrócić uwagę...

- Niezwykle ważne jest budowanie „własnej” kultury współpracy pomiędzy organizacjami a samorządem, gdyż bieżący kontakt z organizacjami pozarządowymi oraz przychylność samorządu, bezpośrednio wpływają na skuteczność Rady.
- Ważnym jest by rozwijać kompetencje członków Rady w zakresie opiniowania aktów prawa miejscowego daje to możliwość wpływu na decyzje zapadające w urzędzie, a tym samym na kreowanie polityk publicznych.
- Aby móc ocenić skuteczność Rady, konieczne jest ustalenie celów i najważniejszych zadań oraz narzędzi, by móc rzetelnie z ewaluować sukcesy Rady.

Na co jeszcze warto zwrócić uwagę...

- strona internetowa Rady lub zakładka poświęcona Radzie;
- fanpage na facebooku;
- rzecznik prasowy Rady;
- uczestnictwo członków Rad w posiedzeniach powiatowej, wojewódzkiej Rady;
- posiedzenia wyjazdowe Rady;
- organizacja posiedzeń w godzinach popołudniowych, nie tylko w godzinach pracy Urzędu;
- otwarcie się na współpracę z mediami- regularne newsy o działaniach Rady;
- promocja Rady i budowanie świadomości istnienia Rady wśród trzeciego sektora, samorządów i radnych.

„Złe” praktyki

- niski poziom zrozumienia czym jest Rada;
- słaba integracja Rady;
- brak partnerskich relacji w pracy Rady – relacja hierarchiczna, organizacje traktowane są jak petent nie partner;
- niewystarczające zrozumienie specyfiki i roli organizacji pozarządowych przez stronę samorządową;
- praca nad sprawami bieżącymi, brak myślenia strategicznego;
- presja czasu na posiedzeniach Rady;
- słaba praca radnych;
- niska frekwencja;
- brak inicjatywy po stronie Rady;
- brak przestrzegania regulaminu Rady w zakresie częstotliwości spotkań.

Gdzie szukać inspiracji?

- <http://www.radypozytku.ngo.pl/>
- <http://www.ngo.kujawsko-pomorskie.pl/>
- <http://www.torun.pl/pl/miasto/samorzad/prezydent-torunia/ciala-doradcze-prezydenta/rada-dzialalnosci-pozytku-publicznego> i <http://orbitorun.pl/rdpp.html>
- <http://www.ngo.pluznica.pl/>
- <http://grudziadz.pl/pl/contents/content/274/6703>
- http://www.bydgoszcz.pl/informator/rada_pozytku_publicznego/
- <http://www.cdsiw.tomaszow.miasta.pl/miejska-rada-dzialalnosci-pozytku-publicznego-t11>
- <http://www.powiat.walbrzych.pl/ngo/powiatowa-rada-dzialalnosci-pozytku-publicznego>
- <http://www.um.walbrzych.pl/pl/page/gminna-rada-dzia%C5%82alno%C5%9Bci-po%C5%BCytku-publicznego> i <http://regionfakty.pl/region-wszystkie/walbrzych/1-podatku-dla-walbrzyszan/>
- http://www.portal.legnica.eu/strona-365-organizacje_pozarzadowe_miejska_rada.html
- <http://lsio.org.pl/legnicka-rada-pozytku-dobra-praktyka-dla-regionu/>
- <http://www.ngo.lodzkie.pl/aktualnosci>
- http://aktywniobywatele.uml.lodz.pl/palio/html.run?_Instance=novus&_PageID=1&_CatID=319&_Checksum=-565569401
- <http://spoleczniezaangazowani.eu/>

I wizyta studyjna Toruń/Elbląg

II wizyta studyjna Łódź/Tomaszów/ Legnica

Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego

Urząd Marszałkowski
Województwa Zachodniopomorskiego
Wydział Współpracy Społecznej
ul. Korsarzy 34
70-540 Szczecin
www.wws.wzp.pl

Wieloosobowe stanowisko ds. organizacji pozarządowych

- Magdalena Pieczyńska, tel. 91/44 16 224, e-mail: mpieczynska@wzp.pl
- Małgorzata Kuncewicz, tel. 91/ 44 16 223, e-mail: mkuncewicz@wzp.pl